

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytösdékbén.

Március idusának ünneplése.

Városunk polgársága, mint minden évben, úgy az idén is kivette részét a március 15-nek megünneplésében. Bobizonyult újra, hogy a magyar szabadság születése napja az a nap, mely leginkább képes összekapcsolni, ünnepre gyűjteni a társadalom minden osztályát. Ünnepezt egész városunk. S ha nem sikerült is egyetlen ünneplő társasággá tömöríteni a polgárság minden osztályát, a mint ezt igen szépen és tiszteletreméltóan a Vörösmartykör vezetősége indítványozta, ez csak azért történt, mert városunk minden osztálya a saját otthonában is ki akarta venni részét a szabadság szeretetének és magasztalásának örömtünetéből.

A Vörösmarty Kör indítványára a Vörösmarty Kör, a Tóvárosi Kör, a Katolikus Kör, a Kereskedelmi Csarnok, a Kereskedők egyesülete, együttesen ünnepeleik március 15-két. A többi körök kiküldöttekkel szerepeltek. Úgy akarták, hogy teljesen semleges területen gyűljenek össze, a hol a politika is ki lesz zárva, s minden más társas kör érdekeinek még látszata is távolartassék. Ezért választották a Magyar Király szalodát, s hogy a szónok személye még inkább felülemelkedjék s mindnyájunké legyen, városunk polgármesterét, Havranek József kir. tanácsost kérték fel a díszbeszéd előmondására. A megjé-

lentek száma a legnagyob számában a Kereskedelmi Csarnok, valamint a kis kereskedők egyesülete képviseltette magát, a mennyiben e két egyesület tagjai az ünneplő közönség háromnegyedrészt tették ki. Az első fogás után fölémelkedett Havranek József kir. tanácsos polgármester s a következő beszédet mondotta:

Tisztelt polgártársak!

Naggya, ismertté lesz egy nemzet, ha történetében oly nevek ékeskednek, kiket a hír és dicsőség szárnya magásra emelt, kiket lelkesítő példaként állít az utókor elé a nemzet halála és kegyelele; de a világtörténetben csak azon nemzetek számára jut fényes lap, melyek nem pusztán vitézség, megnyert csaták és bölcs vezetőkkel dicsekedhetnek, hanem hivatással és eszmékkel boldogították az emberiséget, lettek védbástyái a civilizációnak és lettek világító oszlopai az emberi méltóságnak.

Hunyady, Zrinyi Miltiádese és Leonidása maradtak a magyar nemzetnek, Mátyás király mint Periklesünk fogja a késő utókor előtt ismertetni a magyar nemzetet. Ideálá valnak e dicső alakok minden nemzet ifjúsága előtt akkor, midőn érdem szerint fogja méltányolni a történelem maroknyi nemzetünk hivatásszerű bajvívását. De nemzetünk életének fénypontja annak a két időnek megörökítése marad, amidőn az isteni gondviselés iránt hálás magyar nemzet törvénybe iktatta 1000 éves fenállásának dicső emléket és midőn törvénybe iktatással oltárt emelt a nemzet ujászületésének: az 1848. évi márciusi eseményeknek emlékére.

Ti, a közeletnek velem egy testvér, törvényes gyermekei, vöröspjei azon nemzetnek, mely a haza dicsőségének ünneplésében összeolvad, tömör sziklabástyái e hazának, ha kívülről ben-

nünket veszély fenyeget, — ünnepejünk ma a magyar szív melegével és a magyar ember ferkölt gondolkodásával, midőn az egyenlőség, szabadság és testvériség eszméinek oltárán áldozunk.

Magyarország nagy volt régi királyaink alatt, gazdag és hatalmas az ő erejében, de igazi élete mégis csak ujászületésének idejétől, sokszor reá borult szomorú telének elmúltával és a régvárt virág nyíló tavaszának eljöveteletől, 1848-nak dicsőségben ragyogó korszakától kezdődik.

Ez szilárdította meg a magyar birodalom történelmi egységét, ez tette állandóvá nemzeti jellegét és emelte törvényessé államjogi önállóságát.

Az egyenlőség, szabadság és testvériség fen-séges eszméinek diadalra terjesztette ki az alkotmány jogait a nemzet minden osztályára, tette általánossá a köztelviselést, tette szabaddá a földbirtokot, adta meg a sajtószabadságot, s teremtett jogegyenlőséget.

A március 15-én millió magyar ajakról felszállt és diadallal határozottá emelt eszmék tették a nemzetet erejében erősebbé és szabad polgárainak számában nagyobbá, mely hatalmas megnyilatkozásával visszahelyezte ősi jogaiba a nemzetnek büszkén lengő tricolorját, melyet az önvédelem sok harca ezerszer megtépett bár, de az bepiszkítva nem lett soha.

Ellenőrző csillagokként láttam ragyogni felettünk az 1848 március 15-én diadalra jutott eszményeket, s midőn e nagy napok évfordulójának emléken merengve a mai naphoz érek, lelkesedve hívlek fel benneteket az akkor diadalra jutott eszmék megünneplésére.

50 év mult el azóta. A szabadság, egyenlőség és testvériség eszméivel kapcsolatos jogok birtokában van a magyar haza minden polgára, — miért van az mégis, hogy szívünk ünnepelni vágyik?

A megszerzett javak csak addig boldogítják

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Baghy Mihály megsebesült*)

Irta: **Kenedi Géza dr.**

A háboru tele van költészettel. Csak nem kell valami nagyra tartani az életet.

Buzovacsá alatt összeszorul az út és hosszan és keskenyen nyúlik el a cserjés Humbreg és az őserdőtől borított hatalmas Zahorina között. Úde patakok zuhognak le a magasból a völgyekbe és a hegyhátakon virágos havasi rétek zöldellenek. A levegő az erdők balzsamos illatával van eltelve és az utszorosnak mind a két oldala meg van szállva fegyveres felkelőkkel.

A nagy hadi kigyónak itt kell átharapdálni magát holnap, ezen a veszedelmes utszoroson Sarajevo felé. Es úgy fordult, hogy mi mostan nem a derekán vagyunk, hanem a nyelve hegyén, amelylyel kitapogattja az ellenséget.

Ez az előrsi szolgálat, közvetlen az ellenség előtt.

Odafönt a hegyóriások között szemben az ellenséggel jobb, mint odalenn a nyüzsgő táborban. Ott szabadság van, függetlenség, tisztaság és békeség. Összevissza csak arra kell vigyázni, hogy az ellenséges előrsők megtartsák az illedel-

mes távolságot. Ez pedig épen akkora, ameddig a golyó elér. Az őrszem való erre, aki egy fatörzsök mellett egyebet se tesz, csak éppen farkas-szemet néz az ellenséges őrszemmel, akit szabad szemmel is lehet látni, amint lekuporodva csibukozik. A fegyver az ölébe van fektetve.

Az már tudnivaló, hogy ma még nem fogunk egymásba akaszzkodni. Majd holnap hajnalhasadtkor.

Mind a 12 katonám magyar legény. Szanaszét heverésznek a szénaboglya körül és az otthonvaló dolgokról beszélgetnek.

A katona, ha az ellenség előtt van, csak a szemével néz előre; a lelkével visszatekint a multba. Valamennyi előre tudta, hogy holnap baj lesz, de csak egyiksem ejtette szóba.

Hanem az otthonvaló dolgokat, azokat föl-aprózták. Olyiknak még a szópós malac is szóba került. Kelecs pedig, aki juhászember volt odahaza, a kutyák dolgait mesélgette. Legvégül arra fordult a beszéd, hogy jó volna az otthonvalóknak levelet írni, ha csak volna a ki megírná, mivelhogy nehéz az írás mestersége annak, aki félóraig is pingálja a nagy A betűt.

— Hej legények, ha csak az kell, írokt én helyettetek akár százat is.

Köszöntek.

Baghy Mihály levele volt az első, amelyet hasonfekve a tárcámon lepingáltam. A magam gyönyörűségére cselekedtem.

Pipázva, szótlanul nézték, amint az írón futkos a fehér lapon. Talán sokallották is, hogy annyi jut egynek. Baghy Mihály pedig ott ült egy kövön

és csöfüles pipaszóval nézegette, amint mulik az idő és mögöttünk a hegyek árnyéka végignyújtók a völgyeken, mintha éjszakai nyugalomra készülődne.

Hogy kész lett a levél, hangosan fölolvastam. A maroknyi csapat némán, hangtalanul hallgatta.

Volt valami abban a jelenetben, ami az Isten tiszteletéhez hasonlatos. A kemény ábrázatok lassankint ellágyultak és a bátor katona-pillantások lassankint a földre ereszkedtek. Egyik-másik lehajtotta a fejét és gyermekmódra egy kis fűszállal játszadozott a földön.

„Írtam ezeket Bosnyákokország közepében tulajdon magam szíve szerint, ámbátor másnak a keze által, a te hűséges párod, jó egészségben, a csata előtt való este, Isten oltalmában újálva téged hűséges párom és a mi kis fiunkat. Infanterist Baghy Mihály”.

Ez volt a levél vége. Utána hallgatás volt egy darabig. Azután pedig becsületudással nem hoztam szólottak, hanem egymás között dicsérték az írás jelességét.

Baghy Mihály csak hallgatott. De mikor a papirost összehajtottam, odahajlott loppal hozzám, hogy a többi észre ne vegye és csöndesen megcsókolta a kezemet.

— Ej no Baghy Mihály, mit cselekszel? Inkább fogd a puskádat, mert rád következik a sor az őrálláson!

Hogy fölvezették a fatörzshöz, Tarka Péter, utána szólott az éles nyelvvel:

— No Mihály, kendet is puhakezü anyá nevelhette. Hanem majd meglássuk holnap. A legény félvállról szólott oda neki.

*) Kenedi Géza dr., a jeles író „Lóporfűst” cím alatt újabb kötetet bocsát a közönség rendelkezésére. A munka sajtó alatt van és jelen tárcát mutatványképen közöljük.

Ma lapunk 4 oldal.

az embert, míg a lélek örvendeni tud szépségükön. Ha föltámad lelkünkben a közöny, megszűnik a boldogító érzés és megszűnik bennünk a képesség az ideálok iránti lelkesedésre.

Gyujtsunk tüzet minden évfordulón ez események oltárára, élessze azt az utókor is minden évfordulón és minden évforduló bekövetkeztével, mert ha ezen szent eszmék érvényre jutottak a magyar nemzet alkotmányos életében, a magyar társadalom minden rétege — fájdalom — még ma sem emelkedett a szabad gondolkodás oly magaslatára, mely a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget a gyakorlati életben is érvényre juttatni engedné.

En ezen eszmék eszményi megvalósulásáért emelem poharamat, — lelkesedve kiáltva: Eljen a Haza!

Élénk éjzenés és taps volt a válasz a szép beszédre. Zichy Jenő gróf, városunk országgyűl. képviselője a közönség nevében lelkes szavakkal köszönte meg a beszédet s felszólította a közönséget, hogy együtt énekeljék el az „Isten áldd meg a magyart.“ Dr. Palánszky Miklós — igen helyesen — Zichy Jenő gróftól éltette, dr. Kuti József t. főigazgató pedig a munka embereit, a 48-as öreg honvédeket éltette. A hangulat ezután megcsendesült s 10 órakor már egyetlen ünneplő sem volt a Magyar Király nagy termében.

A tisztviselők és hivatalnokok Otthonában lelkes, hazafias hangulat uralta a nagy számban megjelent ünneplőket. Mohay Lajos pénzügyi tanácsos, az Otthon agilis elnöke az ő közismert, hatalmas szónoki organumával ez alkalommal igazán brillírozott. Remek beszédének hatása alatt a lelkesedés lángtüzében égett minden szív. Utána Martzi Ferenc javítóintézeti tanár kedves tárgy, szépen kidolgozott felolvasása bilincselte le hallgatói figyelmét, míg Békefi Ilonka és Imre Lajos pénzügyi s. titkár hazafias költemények szaválásával illeszkedtek be az ünneplő keretébe. Az igazán otthonias Otthonban az ünneplőt 100 terítéki bankett követte, melynek folyamán szép felköszöntők fokozták a lelkes hangulatot.

A Polgári Dalkör kedden este Balák Ignác Jókai-utcai vendéglőjében toborozta össze tagjait s az érdeklőket, akik között szép számmal képviseltette magát a szépművészet is. A hazafias ünneplőt a Hymnus éneklésével vezette be a dalkör, mire Fekete Géza elnök csinos beszéd keretében emlékezett meg a nagy évforduló jelentőségéről s gyűjtő szavaival teljesen magával ragadta a jelenlévőket. Azután lelkes szavakat, hazafias énekkel tette emlékeztetéssé e napot, mely társasvacsorával összekötve egy kedves család képét

— Ne tanítson kend arra, amit jobban tudok kendnél.

Sötét, csillagos éjfélt, telve titokkal és csodás képeivel a fészababulit képeletem.

Ahít az, ami ilyenkor az ember lelkét meglepi. Egy szemhunyaszt nem alszik az, akinek a vállaira, a legnehezebb kötelességek terhe nehezedik. És mégis édes annak a nehéz éjszakának az emlékezete. Órjartok mennek és jönnek a titkoszerű sötétségben és az óriási hegyvidék legtávolabbi pontjáról is meghallik a fegyverzördülés. Túlhan tüzek égnek. A látszó tisztán mutatja körülöttük a marcona, szikár keleti alakokat.

Olykor vontatott hang riad föl az éjszakában és messziről elhalva felé neki a másik . . . a harmadik . . . a negyedik. Az ellenség csapatai értesítik valamiről egymást. De mi azt nem értjük, bár hallgatjuk . . .

És fölhasad lassankint keletről a hajnal. Halványzöld világosság oltogatja a kisebb csillagok tüzeit és meglátni lassankint a hegyek fekete körvonalait. Messziről, nagyon messziről a hátunk mögött trombiták harsanását lehet hallani és nyomban zsbibongani kezdenek az erdőszélek.

Lövés esik valahol szemközti. Az első golyó végigsúvít fölöttünk és belekoppan egy vén fa törzsökébe. Egy másik, egy harmadik . . . utána több, a mit türellemmel kell elviselni.

Azután a szakadékokban megjelennek a mi előre törtető katonáink. Vadászcsapatok, hosszú láncokban fölsozva, a kik elborítják az utszoros

nyújtotta a szemlélőnek. Kiss Mihály fodrász jól fogta fel a helyzetet, midőn a bankett folyamán Fekete Géza elnököt, mint gondos családapát, nejét pedig mint a dalkör iránt nemesen érző családanyát azért éltette, mert e testület dalos fiait szerető egyetértésben támogató s ez által szolgálja a nagy időtnek közös szeretetben megszületett nagy jellegét: a szabadságot, egyenlőséget és testvérséget!

A Palotakülvárosi olvasókör s vele együtt a Palotakülvárosi magyar asztaltársaság Horváth Mihály vendéglőjében ünnepeltek. Lipcsey Lajos városi aljegyző lelkes beszédet intézett a jelenlévőkhez, akik közül még Nagy Ignác, dr. Csöppentzky Mihály, Szalay József, Richter József s még számosan találtak módot, hogy hazafias érzületüknek kifejezést adjanak.

Pátkán szintén megülették a március 15-két. Lantay Pál nagy vendéglőjében bankettet rendeztek. Biczó Pál ev. ref. lelkész lelkes szavakkal a hazaszeretetről beszélt, Árpád Jenő r. k. tanító pedig pompás történelmi ismeretekről tanuskodó előadásában az 1848 márc. 15-iki események történetét adta elő. Ezután Árpád Jenő, Halmi István és Arany Mihály pompás hazafias költeményeket adtak elő.

UJDONSÁGOK.

— **Felolvasó estély a Kath. Körben.** Nagy érdeklődést fog kelteni városunk intelligens közönségénél az a felolvasás, a melyet Krécsey Béla budapesti áll. főreáliskolai tanár e hó 25-én Gyömölcsoltó Boldogasszony napján a Szent István teremben tartani fog. A tudós világlátott tanár a ki éveken keresztül tanulmány szerzés céljából Amerikát is bejárta mint a magyar közoktatási kormány megbízottja — a mult szünetében résztvett a dr. Faludi által rendezett spanyolországi kirándulásban. Mint kiváló amatőr-fotografus gyönyörű képeket is vett fel a szép utról s ezeknek bemutatásával előadást tart. Olvasó közönségünk figyelmét már most felhívjuk a pompás élvezetes estélyre. Egy ülőhely 5 kor. szőlyeszek másfél kor., állóhely 6 fill.

— **Eljegyzés.** Dr. Rózsa Mihály budapesti középiskolai tanár eljegyezte városunk egyik előkelő kereskedőjének Keresztes Zsigmondnak bájos leányát, Annuskát.

— **Kinevezés.** Örvény Iván, a helybeli főreáliskola jelesképzettségű tanára a trespzeai kir. r. kath. gimnázium igazgatójává nevezett ki. Örömmel gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez.

két oldalát. Mögöttük ágyuk bontakoznak ki. Ostorcsapással verik a lovakat a dombnak fölfelé.

Az előrsi szolgálatnak vége van.

Sietve vonulunk be a táborba és csatlakozunk az ütközetbe induló századhoz mi is.

Nincs azoknak igazságuk, a kik az ütközetet rettenetesnek képzelik. Főnséges az inkább; hasonlatos egy óriási extázishoz, mely ittassza teszi a lelket, mint minden erőhatalom megnyilatkozása.

Milyen parányi lélek az, a melyik ilyenkor félni tud, a mikor előtte és körülötte minden csak erőre vall és minden azt kiabálja reá fölmagasztáló hangos menydörgés közlöt:

— Előre, előre!

Mire a nap föltetszett a Humbreg bazalt orma fölött, puskaropogással, ágyudörgéssel és löporfüsttel volt elborítva a búbajos vidék. A hadcsapatok áradása hatalmas hullámcseppekkel ragadott minket is tova. Nem emberi érz munkája ez többé, hanem az elemek óriási csatája, a melyet sem igazítani, sem szabályozni nem lehet. Az ütközet hasonlatos egy elszabadult sziklatömeghez, mely a maga sulyánál fogva gördül tova . . .

Nehocsinna! a legények fölállottak fődött állásukból és gyors tüzeléssel lőtték a menekülő ellenséget.

Talpon volt mindenki, csak éppen egy nem állott föl a legények közül. Egy messze előréálló kövön ott maradt fekvő és jobb kezét a nyakára szoritotta.

Baghy Mihály volt, a gyalogos. Ujjai közül kiszivárgott a friss vér és a hátán is át volt szakítva a ruha. Odafutottunk

— **Nagylelkű adomány.** Szuborits Jenő apátkenonok a szent Imre alapra 500 koronát volt kegyes adományozni. A nemes tett önmagát dicséri.

— **A felsőkereskedelmi iskola ünnepe.** Gyönyörűen sikerült ünnepléssel áldozott március idusán a nagy nap emlékének a felső kereskedelmi iskola Kisfaludy-önképzőkörének lelkes ifjusága. A vén városzház komor falai szeretettel és megilletődéssel szemlélték a nemzeti válszalagos, kigyúlt arcú, lelkes tekintetű fiatalos, mely a nagy nap délutánján ott sürgött-forgott s kedves szolgálatkészséggel kalauzolta az oda özönlő ünneplő közönséget. Ugyan miért is nem volt négyezerakkora az a „nagyterem“, hogy senki se lett volna kénytelen visszatérni s lemondólag ismételni az ünneplő előtt már félórával, hogy „nincs hely!“ A ki szerencsés volt bejuthatni, szívesen túrta a szorongást, mert olyan szemlenni élvezetben lehetett része, a mely bőven kárpótol minden kellemetlenséget. Az ifjak lobogó lelkesedése s a hazaszeretet fölszított tüze megkapta a közönség lelkét is és az ifju szereplőkkel való együttérzésének hosszas tapsokban adott kifejezést. A Hymnus elneklése után Rátkay Jenő ifjusági elnök mondott szép megnyitó beszédet, ékes szavakkal magasztalva március 15-ikének ifju hőseit s méltatva az általuk végzett nagy munka eredményeit. Lambrecht Gyula, Edes Imre „Március 15.“ című költeményét adta elő nagy hatással; a költemény refrainja: „Talpra magyar!“ kitünően érvényesült. Somogyi Imre a „Kossuth sirja“ c. költeményt igazán átérve s a valóban szép költeményt művésziesszen kidolgozva adta elő. Szép volt Steiner Imre szavalata, melyben a haldokló vén cigány kedves-bús története volt elmondva. Békefi István Farkas Imre „Fabián Rákóczi hadnagya“ c. melodrámaival aratott megérdemelt tapsokat; Zavaros Jenő ur kísérte zongorán s az előadásban a szaváló kifejelt tehetsége gyönyörűen érvényesült. Gánti Lajos a mindnyájunknak oly kedves „Előre“ c. költeményt szavalta szépen, lelkesen, szívetek megkapó erővel. Nem szabad elfeledkezünk Silberberg Zsigmond és Löwinger György hegedű sólóiról és Gánti Lajos cimbalonjátékáról, kik művészetükkel, szép magyar darabjaikkal lelkes elismerést váltottak ki a közönségből. Az énekar kurucnótái s a zenekar Jász-kun-indulója valószálag elragadták a hallgatókat; a zenekar játéka után nem szünt meg a taps, míg csak a derék zenészek meg nem ismételték a darabot. Az ének- és zenekar sikere jórésben Jambor Zsigmond ur művészi vezetésének köszönhető. — Mindenkor örvendetes a hazafias érzés nyilvánulását szemlélni, de legörvendetesebb, ha a fogékony ifjuság szívében látjuk annak tüzeit égni. Ezt az örömet éreztük az itt leirt ünneplőnapon.

és leszedtük róla a fegyverszíjakat. A nyakán furdótt be a golyó és a lapockája alatt jött ki, bizonyosan abban az irányban, a mint fekvő lőtte az ellenséget.

A katonák fejszólva állották körül és Tarka Péter erősen pödörgette a bajszát.

A kapitány kivont karddal a kezében ráförmedt a sebesült katonára:

— Maga semmirekellő! Hát ki parancsolta magának, hogy egyenesen belemászszon az ellenség torkába? Ha belehal, csakis magának tulajdonítsa! El kell vinni szegényt a kötözőhelyre, de hamar, mert elvérzik.

A szegény Baghy Mihály volt az első, a ki a század hordagvát bevázta. Hogy rajta feküdt, odaintett magához.

Lehajoltam hozzá, mert nagyon csöndes volt a beszéde:

— Gombolja ki a kabátom, az Isten is megáldja érte.

Megtettem.

— Most vegye ki belőle azt a kis pénzt, a mi benne van . . . Tegye bele azt is a levelbe és küldje el a feleségemnek. A gyereket nevelje föl becsülettel és ne adják el az üszöt három esztendőskora előtt, mert akkor kapnak legtöbbet érte.

Azzal két markos legény vállála kapta a hordagvát.

Szegény Baghy Mihályt elvitték.

Az ütközet pedig vigan hómölygött tovább a maga útján pokolbeli mennydörgéssel.

ter ajánlata elfogadtván az építés már jun. elején megkezdődött s az épület a bizottság folytonos ellenőrzése mellett okt. 15 re teljesen elkészült. Elnök ur a játszó-teremben Zsolt, jönevű festő által Szt. Imre herceg, az ovoda védszentje képét életnagyságban megfestette 200 K.-ért.

Az épület az orvosrendőri és pénzügyigazgatásági szemle után lakhatónak nyilváníttatott s így abba az ovónő Rónay Károlyné okt. 30-ikán behurcolkodott. Most már csak az volt hátra, hogy a szép épület rendelkezésének átadassék, mi az okt. 31-én végbement felavatási ünnepély alkalmával meg is történt. Az ovoda felavatását Dr. Városv Gyula m. püspök ur volt kegyes elvállalni, ki 11 óraker érkezett meg udvari papjaival. Az udvaron Alaghy Dezső az egyesület elnöke fogadta s mely köszönetét fejezte ki ama nagy kegyért, melylyel az ovodaavattás szt. ténykedését elvállalni kegyes volt; egyben felkérte ő méltóságát, hogy az immár teljesen kész épületre tegye fel a koronát, részeltetvén azt az egyházi áldásban. A fenkölt szellemű főpap örömeinek ad kifejezést a felett, hogy ily hűmánuus intézetet avathat fel, mely a kisdetek lelki és testi nevelését célozza. Ezután megszentelte a házat s utána megható beszéd kíséretében átadja azt rendelkezésének.

A lélekemelő ünnepélyen jelen volt az egyesület tisztikarán s választmányi karán kívül Krencz Ignác védnök ur is, ki e nap emlékére 300 K.-t volt kegyes adományozni az egyesületnek. Az építő-bizottság 9-ik ülését dec. 10-én tartá meg, melyen Péntes Imrével megtörtént az elszámolás; e szerint Péntes vállalkozó 978.10 K. többletet tüntet ki, mely többlet munkák részben a költségvetésből kimaradt tételek, továbbá az udvar feltöltésénél előállott munkálatok okozták. Az említett különbözettel az összes érdemlet 18899.86 K. Ezen összeg 1900 K. 10% biztosíték híján Péntes Imre vállalkozónak kifizetett. Az épület tervrajzát, ellenőrzési munkálatokat s leszámolást részletes költségvetést Winkler Vilmos főmérnök ur csekély 100 K.-ért végezte.

Ezek után fájó szívvel kell jelentenem, hogy egyesületünk 3 oszlopos tagja elköltözött az élők sorából, u. m. Götél János György, Töltényi Antal alapító tagok és Tremkó Ferenc számvizsgáló. Mindhármán odaadó úgyszeretettel viseltettek az egyesület iránt, ugy szellemileg mint anyagilag támogatván azt. Legyen könnyű nekik a föld.

Alapító tagja van az egyesületünknek 36, rendes tag 113, pártoló tag 32, összesen 182. Sajnálattal kell tapasztalnom, hogy a tagok száma mindinkább kevesebb lesz. Pedig ha valaha, ugy most méginkább szükségünk van anyagi támogatásra. Uj tagokat kell gyűjtenünk a kilépettek, elhunytak, vagy elköltözöttek helyébe.

Van szerencsém bemutatni Laufenaauer Ferenc egyesületi pénztárosnak 1903-ik évi zárszámadását, mely szerint a kiadás volt 19681.08 k. Bevétel az 1092-iki maradvánnyal együtt 27771.96 k. marad tehát mint egyenleg készpénz 2030.88. alapítvány 6000—8090.88 k. Az 1904-iki költségeloirányzat 2056 k. bevételt és ugyanannyi kiadást tüntet ki. Megjegyzem azonban, hogy a husvétii előirányzatnál 266 k. fedezetlen.

Bemutatom Imrich Viktor számvizsgáló jelentését, mely szerint a számadásokat és pénztári állományt megvizsgálván, azt rendben találta s Laufenaauer Ferenc pénztárnoknak a felmentvényt megadni javasolja. Tisztelettel jelentem továbbá, hogy uj ovodánk nov. 4-én nyílt meg; beiratott 54 lány és 41 fiu, összesen 95. Vallásra nézve 67 r. k. 2 ág. ev. 14 izr. és 12 ev. ref. az ovoda a mult évben 2-szer volt járványos betegség, a vörheny miatt bezárva: u. m. jan. 10-től 20-ig és jun. 4-től aug. 18. A körülmény bénítólag hatott a működésre, mivel a legnagyobb munkaidőben, nyáron nem adhatták a szülők gondozás alá gyermekeiket. Az ovodálatogatás havonta 75—80 között vállalkozik. A gyermekek vezetése és oktatásáról a lefolyt évben a mostoha körülmények miatt nem lehetett kellő tájékozottságot szerezni. A karácsonyi ünnepélyt is mellőznünk kellett a késői megnyitás miatt.

Bemutatom egyszersmind az ovoda vagyoni állapotát a tényleges értékelés szerint.

315□ól telek értéke	3150.— K.
Ennek kerítéséért fizettünk	315.85 "
Kertész munkája a város által teljesítve	60.— "
Járdakészítés (a város által teljesítve)	200.— "

Tervkészítés, ellenőrzés Winkler Vilmos főmérnöknek 100.— " A ház értéke (Péntes Imrének kifizetett összeg) 18,899.86 " összes érték 22725.71 K.

A mint látjuk, az ovoda helyzete nem ad okot aggodalomra, dacára a 10.000 k. is adósságnak, s így nem mondható épen nagyon szegénynek. Készpénz dolgában nem oly kedvező az állapot, mert a mint azt Laufenaauer Ferenc pénztárnok ur kimutatta, az 1904. költségeloirányzatnál 266 k. fedezetlen marad.

Erkölcsei kötelezettséget vélek teljesiten akkor, midőn az egyesület nevében halás köszönetet mondok a város közönségének az adományozott telekért, járdakészítés és kertész-munkáért; ezen nagylelkű adomány vetette meg alapját a háznak. De akinek mindannyian, tisztviselők, szülők és város köszönettel tartozunk, az nem más, mint jelentésem elején említett férfit, kinek az uj otthon megteremtésében az oroszlárnész jutott, a mi nagyrabecskül elnökünk Nagys. és főt. Alaghy Dezső ur.

Meg kell emlékeznünk az egyesület közkedveltségnek örvendő s tevékeny elnöke tek. Kovács Alajos főfelügyelőről is, ki az ovoda egész életében törhetlen s önzetlen tevékenységével, jószívűségével, főleg a tagok gyűjtésében az egyesület erkölcsi és anyagi jólétét emelte.

Nem kis munkát végzett eddigelé Laufenaauer Ferenc pénztárnok is; az ő lelkiismeretes s fáradhatatlan munkája nagyban hozzájárult az egyesület eddigi sikeréhez. Fogadják az összes tisztviselők az egyesület s a szülők nevében is a hála megnyilvánulását. Ezekben van szerencsém melyen tisztelt közgyűlés az 1903-ik év eseményeit anyagi erőmhöz képest megvilágítani. A szóvirágokkal telt stylust mellőzvéen csak egyszerű szavakkal iparkodtam a valódi tényeket, eseményeket meg-

ismertetni. Jelentésemet befejeztem. Adjunk hát a Jó Istennek, hogy szt. célunkat megvalósítani engedte, s kérjük őt, hogy ez uj ovodára árrassa szt. malasztját, hogy a kisdetek Jézus példája szerint még sokáig nevelhessék az ártatlan kisdeteket s hogy az minél tovább a haza, az anya-szentegyház javára és a szülők örömére fennállhasson és virágozzék.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bá-mind kuszó természetű mert nagyobb része, ha megnő i-termet nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőcser idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épület közel, kertek-nek, kerítéseknek stba. a legremekebb díszre, anell ul, hogy leg-kevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részek-ből. Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretéseire vonatkozó, szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetk meg, a ki ezimét egy levelezőlapon tudatja.

Czim: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Hirdetmény.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank ügyfeleit értesítjük, hogy az intézetnél elhelyezett összes betétek kamatlábát folyó évi április hó 1-től

3 ⁰/₁₀

százalékban állapítjuk meg. — A tőkekamatadót továbbra is az intézet fizeti.

Székesfehérvár, 1904. március hó 12-én.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank igazgatósága.

Hirdetmény.

A „Székesfehérvári Takarékpénztár“ részvénytársaság ezennel közhírré teszi, hogy a nála elhelyezett összes takarékbetétek után 1904. évi május hó 15-től folyó időre 3.60% kamatot fizet, s illetőleg az eddigi betéti kamatlábát a jelzett naptól kezdve **3.60**%-ra leszállítja.

Székesfehérvár, 1904. évi március hó 14-én.

Az igazgatóság.